

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNING

Brand i fritidsbåt, märke X.

OBJEKTET

Spritkök, märke Y (identifierat märke).

SAMMANFATTNING

Handhavandefel av köket efter användning. Båttillverkaren har inte följt rekommendationerna från spritkökstillverkaren vid monteringen av köket i båten. Båtagaren släckte själv med pulversläckare och lämpade bränslebehållaren överbord. Kraftig rökspridning från "doghouse" till ruff via genomföringar. Ingen brandvarnare.

HÄNDELSEN

Båtagaren låg i en naturhamn och hade satt på potatiskastrullen på köket. Det tog lite längre tid än vanligt, så han kontrollerade varför och konstaterade att det blev bättre fart på köket när han ställde en perstorpsskiva som vindskydd vid köket. Där kunde han ju inte stå och hålla skivan så han lät potatiskoket ta sin tid utan vindskydd. När potatisen blev klar stängde han av köket med avstängningsknappen och gick upp på land för att äta. Innan dess hade han känt med handen ovanför brännaren att det hade slocknat. Efter uppskattningsvis 15 till 20 minuter senare upptäckte han att det brann med kraftiga lågor från köket i båten. Han springer ner till båten och släcker köket med en pulversläckare.

Han lyfter därefter på överdelen av köket för att kontrollera om det brinner i bränslebehållaren i lådan under brännardelen. Där brinner det då för fullt, så han tar bränslebehållaren och kastar den överbord. Han tar sen samma perstorpsskiva som han använt som vindskydd och lägger över lådan för att kväva branden. Resultatet blir då att lågorna rör sig framåt mot honom själv samt drar sig neråt mot lådan under köksdelen där han förvarade nödraketerna. Ytterligare släckförsök med pulversläckaren görs och därefter får han tag i påsen med nödraketerna som går samma väg som bränslebehållaren. Även pulversläckare från en grannbåt används innan de får bukt med branden. De upptäcker då att det bolmar kraftig svart rök från ruffen. De bestämmer sig för att vänta och se vad som händer med röken innan de öppnade ruffdörren. Efter en stund ljusnade röken och de tittade in och konstaterade att branden inte spridit sig till ruffen, utan endast röken.

UNDERSÖKNINGEN

Båten låg på land hos återförsäljaren där jag träffade båtagaren den xx-xx-xx. Innan dess hade jag via telefon kontaktat NN hos tillverkaren för att få reda på hur köket fungerar och även få reda på om de haft några incidenter med nämnda kök. Han berättade då att köket arbetar utan tryck och är känsligt för blåst och uppför sig som vilket stearinljus som helst, m.a.o. lågan fladdrar om den utsätts för blåst. Vid besöket i båten konstaterar jag att det brunnit i lådan under brännaren samt i skåpet under köket. Man kunde tydligt se hur brandgaserna spridit sig mot ruffen genom en kablagetunnel i skrovet från kök till ruff.

Brandbilden visar att det brunnit i lådan under brännaren vilket tyder på att det funnits brännbara gaser i lådan. De kommer troligen från bränslebehållaren som upphettats av den fladdrande lågan under potatiskoket. Båtagaren säger att han använt köket minst 2 ggr efter senaste bränslepåfyllningen och därmed kan det inte vara överfyllning av bränsletanken vilket annars kunde vara en trolig orsak.

SLUTSATS

Anledningen torde vara att köket blivit utsatt för vind/blåst p.g.a. monteringen i båten. Platsen under kapellet är inte att rekommendera

enl. tillverkaren. Om platsen ändå måste användas borde ett vindskydd monteras. Om lågan utsätts för vind kommer den att fladdra och i vissa fall dra sig ner mellan plåtarna och ner i lådan. Där ligger bränslebehållaren som då blir upphettad, vilket i sin tur gör att bränslet "gasar av" och avger bränsleångor. Brand kan då uppstå i lådan. När man sedan släckt köket med avstängningsknappen brinner det utan att man ser det i själva lådan under köket. För att utesluta att brinnande bränsle finns i lådan under köket ska man när man stänger av köket först dra avstängningsknappen till noll. Därefter drar man den till fullt och sedan till noll igen. Om det funnits brinnande bränsle i lådan under köket när man dragit på fullt hade köket återantänt utan yttre tändkälla. Enligt båtägaren har han inte följt anvisningarna med att dra reglaget till "noll-fullt-noll" utan endast dragit till noll och därefter känt med handen att ingen värme avgick från brännaren. Bränslepåfyllningen hade skett utanför båten helt enligt tillverkarens anvisningar.

